

(สำเนา)
เลขรับ ๗๘/๒๕๖๗ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๖๗
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีรายชื่อแนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) **พริษฐ์ วัชรสินธุ** ผู้เสนอ
(นายพริษฐ์ วัชรสินธุ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) **กันต์พงษ์ ประยูรศักดิ์** ผู้เสนอ (ลงชื่อ) **เชตวัน เตือประโคน** ผู้เสนอ
(นายกันต์พงษ์ ประยูรศักดิ์) (นายเชตวัน เตือประโคน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) **ประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์** ผู้เสนอ (ลงชื่อ) **สหัสวัต คุ้มคง** ผู้เสนอ
(นายประเสริฐพงษ์ ศรนวัตร์) (นายสหัสวัต คุ้มคง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) **พิมพ์กาญจน์ กิริติวิราภรณ์** ผู้เสนอ (ลงชื่อ) **บุญเลิศ แสงพันธ์ุ** ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์กาญจน์ กิริติวิราภรณ์) (นายบุญเลิศ แสงพันธ์ุ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) **กัลยพัชร รจิตโรจน์** ผู้เสนอ (ลงชื่อ) **วีรภัทร คันธะ** ผู้เสนอ
(นางสาวกัลยพัชร รจิตโรจน์) (นายวีรภัทร คันธะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) **ปิยชาติ รุจิพรวศิน** ผู้เสนอ (ลงชื่อ) **สุเทพ อุ๋อัน** ผู้เสนอ
(นายปิยชาติ รุจิพรวศิน) (นายสุเทพ อุ๋อัน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ฉัตร สุภัทรวณิชย์ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุภรสิทธิ์ พจน์ฐศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายฉัตร สุภัทรวณิชย์)	(นายศุภรสิทธิ์ พจน์ฐศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) จรัส คุ้มไข่น้ำ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ ผู้เสนอ
(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ)	(นายชุตติพงศ์ พิภพภิญโญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ธีร์จชัย พันธุมาศ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สุรวาท ทองบุ ผู้เสนอ
(นายธีร์จชัย พันธุมาศ)	(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วรายุทธ ทองสุข ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปัญญารัตน์ นันทภุชิตานนท์ ผู้เสนอ
(นายวรายุทธ ทองสุข)	(นางปัญญารัตน์ นันทภุชิตานนท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ทิพา ปวีณาเสถียร ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ธีญ์วัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ
(นางทิพา ปวีณาเสถียร)	(นายธีญ์วัจน์ กมลวงศ์วัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) กมนทรศน์ กิตติสุนทรสกุล ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สิริลภัส กองตระการ ผู้เสนอ
(นางสาวกมนทรศน์ กิตติสุนทรสกุล)	(นางสาวสิริลภัส กองตระการ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วีรวุธ รักเที่ยง ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สาธิต ทวีผล ผู้เสนอ
(นายวีรวุธ รักเที่ยง)	(นายสาธิต ทวีผล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) วรท ศิริรักษ์ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรรณวิภา ไม้สน ผู้เสนอ
(นายวรท ศิริรักษ์)	(นางสาววรรณวิภา ไม้สน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ขวาล พลเมืองดี ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปรัชญาวรรณ ไชยสีบ ผู้เสนอ
(นายขวาล พลเมืองดี)	(นางสาวปรัชญาวรรณ ไชยสีบ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สรพัช ศรีปราชนุญ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กิตติภณ ปานพรหมมาศ ผู้เสนอ
(นายสรพัช ศรีปราชนุญ)	(นายกิตติภณ ปานพรหมมาศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) พงศธร ศรีเพชรนรินทร์ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) รอมฎอน ปันจอร์ ผู้เสนอ
(นายพงศธร ศรีเพชรนรินทร์)	(นายรอมฎอน ปันจอร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ธีร์พงษ์ พิพัฒน์ไชยศิริ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปิยรัฐ จงเทพ ผู้เสนอ
(นายธีร์พงษ์ พิพัฒน์ไชยศิริ)	(นายปิยรัฐ จงเทพ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ฐิติกันต์ ฐิติพฤตมิกุล ผู้เสนอ (นางฐิติกันต์ ฐิติพฤตมิกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) ศนิवार บัวบาน ผู้เสนอ (นางสาวศนิवार บัวบาน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ศิริโรจน์ ธนิกกุล ผู้เสนอ (นายศิริโรจน์ ธนิกกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) เจษฎา ดนตรีเสนาะ ผู้เสนอ (นายเจษฎา ดนตรีเสนาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สกล สุนทรวานิชย์กิจ ผู้เสนอ (นายสกล สุนทรวานิชย์กิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) ชัชวาล อภิรักษ์มั่นคง ผู้เสนอ (นายชัชวาล อภิรักษ์มั่นคง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ (นายศักดินัย นุ่มหนู) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ สถาวรวิจิตร ผู้เสนอ (นายชัยวัฒน์ สถาวรวิจิตร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) สิทธิพล วิบูลย์ธนากุล ผู้เสนอ (นายสิทธิพล วิบูลย์ธนากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) เกียรติคุณ ตันยาง ผู้เสนอ (นายเกียรติคุณ ตันยาง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ญาณธิชา บัวเพื่อน ผู้เสนอ (นางสาวญาณธิชา บัวเพื่อน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ ผู้เสนอ (นายคำพอง เทพาคำ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ (นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) พิธา ลัมเจริญรัตน์ ผู้เสนอ (นายพิธา ลัมเจริญรัตน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) อนุรักษ์ เปรมพูลสวัสดิ์ ผู้เสนอ (นายอนุรักษ์ เปรมพูลสวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล ผู้เสนอ (นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) จรยุทธ จตุรพรประสิทธิ์ ผู้เสนอ (นายจรยุทธ จตุรพรประสิทธิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) ชิตวัน ชินอนูวัฒน์ ผู้เสนอ (นายชิตวัน ชินอนูวัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) เพชรรัตน์ ใหม่ชมภู ผู้เสนอ (นางสาวเพชรรัตน์ ใหม่ชมภู) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) พุติตา ชัยอนันต์ ผู้เสนอ (นางสาวพุติตา ชัยอนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) ทวีวงศ์ โตทวีวงศ์ ผู้เสนอ (นายทวีวงศ์ โตทวีวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ ปัทมผดุงศักดิ์ ผู้เสนอ (นายประสิทธิ์ ปัทมผดุงศักดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ลงชื่อ) พนิดา มงคลสวัสดิ์ ผู้เสนอ (นางสาวพนิดา มงคลสวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	(ลงชื่อ) เบญจา แสงจันทร์ ผู้เสนอ (นางสาวเบญจา แสงจันทร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

(ลงชื่อ) ภัสริน รามวงศ์ (นางสาวภัสริน รามวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ขยพล สท่อนดี (นายขยพล สท่อนดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุธเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ (นายสุทธเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) นิตินพล ผิวเหมาะ (นายนิตินพล ผิวเหมาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภัณฑิลา น่วมเจิม (นายภัณฑิลา น่วมเจิม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ (นายวรภพ วิริยะโรจน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) รักชนก ศรีนอก (นางสาวรักชนก ศรีนอก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ธัญธร ธนินวัฒนาธร (นายธัญธร ธนินวัฒนาธร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) มานพ ศิริภูวดล (นายมานพ ศิริภูวดล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เท้าพิภพ ลิ้มจิตรกร (นายเท้าพิภพ ลิ้มจิตรกร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เฉลิมพงศ์ แสงดี (นายเฉลิมพงศ์ แสงดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วีรพันธ์ ฮวดศรี (นายวีรพันธ์ ฮวดศรี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ณ์รัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ (นายณ์รัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชิชณพงค์ ตั้งเมธากุล (นายชิชณพงค์ ตั้งเมธากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปรีดี เจริญศิลป์ (นายปรีดี เจริญศิลป์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) นพดล ทิพยชล (นายนพดล ทิพยชล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ณ์รัฐวุฒิ บัวประทุม (นายณ์รัฐวุฒิ บัวประทุม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สิริิน สงวนสิน (นายสิริิน สงวนสิน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์ (นางสาวศศินันท์ ธรรมนิฐินันท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ (นายพงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) กรุณพล เทียนสุวรรณ (นายกรุณพล เทียนสุวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ณรงค์เดช อุฬารกุล (นายณรงค์เดช อุฬารกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สรวีย์ ศุภปณิตา (นายสรวีย์ ศุภปณิตา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) อธิพล ชลธราศิริ (นายอธิพล ชลธราศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ฌกร ชาริพนัธ (นายฌกร ชาริพนัธ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) รภัสสรณั นิชะโมสธ (นางสาวรภัสสรณั นิชะโมสธ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชลธานั เชื้อน้อย (นายชลธานั เชื้อน้อย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปวิตรา จิตตกิจ (นางสาวปวิตรา จิตตกิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) กัณตภณ ดวางอัมพร (นายกัณตภณ ดวางอัมพร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จุลพงศั อัยู่เกษ (นายจุลพงศั อัยู่เกษ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ฌรัฐพงษั สุมโนธรรม (นายฌรัฐพงษั สุมโนธรรม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุภณัฐ มินชัยนันธ (นายศุภณัฐ มินชัยนันธ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชลธิชา แจ้งเร็ว (นางสาวชลธิชา แจ้งเร็ว) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กฤช ศิลปชัย (นายกฤช ศิลปชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) พิชัย แจ้งจรรยาวงศั (นายพิชัย แจ้งจรรยาวงศั) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สุกกร ตันติไพบูลย์ธนะ (นายสุกกร ตันติไพบูลย์ธนะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) นิตยา มีศรี (นางสาวนิตยา มีศรี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เรืออากาศโท ธนเดช เฟ็งสุข (ธนเดช เฟ็งสุข) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภุริววรรธก์ ใจสำราญ (นายภุริววรรธก์ ใจสำราญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรณิดา นพสิทธิ (นางสาววรณิดา นพสิทธิ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภัทรพงษั สิลาภัทร (นายภัทรพงษั สิลาภัทร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สวางจิตต์ เลาหะโรจนพนัธ (นางสวางจิตต์ เลาหะโรจนพนัธ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สรพนัธ ไวยากรณั (นายสรพนัธ ไวยากรณั) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุภปกรณ์ กิตยาธิคุณ (นายศุภปกรณ์ กิตยาธิคุณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เดชถาวรเจริญ (สมชาติ เดชถาวรเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมดุลย์ อุตเจริญ (นายสมดุลย์ อุตเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภคมน หนูนอนันต์ (นางสาวภคมน หนูนอนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุภโชติ ไชยสัง (นายศุภโชติ ไชยสัง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)	เอกราช อุดมอำนวย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พูนศักดิ์ จันทร์จำปี	ผู้เสนอ
	(นายเอกราช อุดมอำนวย)			(นายพูนศักดิ์ จันทร์จำปี)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	
(ลงชื่อ)	ธิษะณา ชุณหะวัณ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชัยวัช ตุลาธน	ผู้เสนอ
	(นางสาวธิษะณา ชุณหะวัณ)			(นายชัยวัช ตุลาธน)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นางสาวยุพาภรณ์ สอนสุด/พิมพ์
นางชมพูนุท ภาสบุตร/ทาน
นางสาวดวงใจ นิไชโยค/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อให้รัฐธรรมนูญมีความเป็นประชาธิปไตย มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา และมีความทันสมัยมากขึ้น เช่น ยกเลิกยุทธศาสตร์ชาติตามที่บัญญัติ ในมาตรา ๖๕ และยกเลิกแผนการปฏิรูปประเทศตามที่บัญญัติในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ เป็นต้น

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติหลายมาตราที่ไม่สอดคล้องกับหลักการ ประชาธิปไตย หลักการแบ่งแยกอำนาจให้ได้คุณภาพ ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับหลักการสากลที่นานา อารยประเทศให้การยอมรับ เป็นกลไกในการสืบทอดอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประชาชน ไม่ยอมรับนับถือ จนอาจก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตทางรัฐธรรมนูญและกระทบต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ระบบรัฐสภา ตลอดจนปัญหาปากท้อง เศรษฐกิจ ชีวิตประจำวันของประชาชน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเหล่านั้นในหลายประเด็น

ปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือบทบัญญัติเกี่ยวกับแผนการพัฒนาหรือแผนการบริหารประเทศ การกำหนดให้มีแผนบริหารประเทศที่กำหนดวิสัยทัศน์ว่าประเทศนั้น ๆ จะเดินหน้าไปในทิศทางใด ซึ่งอาจ เรียกว่ายุทธศาสตร์ชาติบ้าง แผนการปฏิรูปประเทศบ้าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบ้าง นับเป็นสิ่งจำเป็น อย่างไรก็ดี การกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์ชาติตามมาตรา ๖๕ และการปฏิรูปประเทศตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศนั้นนำมาซึ่งปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

ประการแรก ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดขึ้นเป็นผลพวงจากระบอบ รัฐประหารของ คสช. มีบุคคลใน คสช. หรือเกี่ยวข้องกับ คสช. เข้าไปกำกับควบคุมตลอดทั้งกระบวนการ ในขณะที่การปฏิรูปประเทศตามแผนการของประเทศต่าง ๆ จะต้องมาจากรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง รัฐบาล ริเริ่มทำแผน โดยกำหนดแผนให้เป็นไปตามที่รณรงค์หาเสียงไว้กับประชาชน ในแง่นี้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศจึงขาดความชอบธรรมในทางประชาธิปไตยที่จะนำมาบังคับใช้กับคนไทยทั่วประเทศ

ประการที่สอง ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศนั้นควรมีลักษณะเป็นนโยบายที่มี กลไกรับผิดชอบทางการเมือง ไม่ใช่บรรทัดฐานทางกฎหมายที่นำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศจึงควรเป็นสิ่งที่ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามแต่ละรัฐบาลที่ได้รับความไว้วางใจ

จากประชาชนให้มาดำเนินการ การนำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จะยิ่งทำให้รัฐบาลไม่มีความเป็นอิสระในการบริหารประเทศให้สอดคล้องเจตนารมณ์ของประชาชน และสนับสนุนให้รัฐราชการขยายตัวมากขึ้น แทนที่พรรคการเมืองและรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งและได้รับ อาณัติจากประชาชนจะมีอำนาจในการกำหนดทิศทางการปฏิรูปประเทศ กลับกลายเป็นว่าทุกสิ่งทุกอย่าง ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและแผนการปฏิรูปประเทศที่ คสช. และกลไกราชการกำหนดไว้หมดแล้ว

ประการที่สาม การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศไว้ในรัฐธรรมนูญ อาจเปิดช่องให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งกันและกันได้ ผ่านการอาศัยกลไกขององค์กรอิสระ หรือศาลต่าง ๆ เพื่อลงโทษหน่วยงานรัฐที่อาจเป็นคู่ขัดแย้งกัน โดยใช้เหตุอ้างว่าไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นควรยกเลิกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งหมด และไม่ควรถูกกำหนดให้อยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่ควรปล่อยให้รัฐบาลจากการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

“คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ และแนวนโยบายแห่งรัฐ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ต่อรัฐสภา และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ตามข้อ ๑๑๔ ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติหลายมาตราที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย หลักการแบ่งแยกอำนาจให้ได้ดุลยภาพ ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับหลักการสากลที่นานาอารยประเทศให้การยอมรับ เป็นกลไกในการสืบทอดอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประชาชนไม่ยอมรับนับถือ จนอาจก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตทางรัฐธรรมนูญและกระทบต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ระบบรัฐสภา ตลอดจนปัญหาปากท้อง เศรษฐกิจ ชีวิตประจำวันของประชาชน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเหล่านั้นในหลายประเด็น

ปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือบทบัญญัติเกี่ยวกับแผนการพัฒนาหรือแผนการบริหารประเทศ การกำหนดให้มีแผนบริหารประเทศที่กำหนดวิสัยทัศน์ว่าประเทศนั้น ๆ จะเดินหน้าไปในทิศทางใด ซึ่งอาจเรียกว่ายุทธศาสตร์ชาติบ้าง แผนการปฏิรูปประเทศบ้าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบ้าง นับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างไรก็ตาม การกำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์ชาติตามมาตรา ๖๕ และการปฏิรูปประเทศตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศนั้นนำมาซึ่งปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ดังนี้

ประการแรก ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดขึ้นเป็นผลพวงจากระบอบรัฐประหารของ คสช. มีบุคคลใน คสช. หรือเกี่ยวข้องกับ คสช. เข้าไปกำกับควบคุมตลอดทั้งกระบวนการ ในขณะที่การปฏิรูปประเทศตามแผนการของประเทศต่าง ๆ จะต้องมาจากรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง รัฐบาลริเริ่มทำแผน โดยกำหนดแผนให้เป็นที่ตรงความเสี่ยงไว้กับประชาชน ในแง่ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศจึงขาดความชอบธรรมในทางประชาธิปไตยที่จะนำมาบังคับใช้กับคนไทยทั้งประเทศ

ประการที่สอง ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศนั้นควรมีลักษณะเป็นนโยบายที่มีกลไกรับผิดชอบทางการเมือง ไม่ใช่บรรทัดฐานทางกฎหมายที่นำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศจึงควรเป็นสิ่งที่ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามแต่ละรัฐบาลที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้มาดำเนินการ การนำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจะยิ่งทำให้รัฐบาลไม่มีความเป็นอิสระในการบริหารประเทศให้สอดคล้องเจตนารมณ์ของประชาชน

และสนับสนุนให้รัฐราชการขยายตัวมากขึ้น แทนที่พรรคการเมืองและรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งและได้รับ
อำนาจจากประชาชนจะมีอำนาจในการกำหนดทิศทางการปฏิรูปประเทศ กลับกลายเป็นว่าทุกสิ่งทุกอย่าง
ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและแผนการปฏิรูปประเทศที่ คสช. และกลไกรัฐราชการกำหนดไว้หมดแล้ว

ประการที่สาม การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศไว้ในรัฐธรรมนูญ
อาจเปิดช่องให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งกันและกันได้ ผ่านการอาศัยกลไกขององค์กรอิสระ
หรือศาลต่าง ๆ เพื่อลงโทษหน่วยงานรัฐที่อาจเป็นคู่ขัดแย้งกัน โดยใช้เหตุอ้างว่าไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
ในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นควรยกเลิกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูป
ประเทศทั้งหมด และไม่ควรถูกกำหนดให้อยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่ควรปล่อยให้รัฐบาลจากการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด
จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

๒. สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช” (ร่างมาตรา ๑)

(๒) กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๓) ยกเลิกมาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงยกเลิกยุทธศาสตร์ชาติ
และพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ออกจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓)

(๔) ยกเลิกหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ตั้งแต่มาตรา ๒๕๗ ถึงมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงยกเลิกแผนปฏิรูปประเทศ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการ
ปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ออกตามความในบทบัญญัติดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔)

(๕) แก้ไขกระบวนการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
ให้สอดคล้องกับการแก้ไขในมาตราอื่น (ร่างมาตรา ๕)

(๖) แก้ไขกระบวนการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาโดยคณะรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับการแก้ไข
ในมาตราอื่น (ร่างมาตรา ๖)